ชื่อเรื่อง : การศึกษาจิตรกรรมฝาผนังเรื่องรามเกียรติ์ ที่ปรากฏอยู่ในอุโบสถ

วัดราชบูรณะ จังหวัดพิษณุโลก

ผู้วิจัย : พระขวัญชัย ศรีอมรศาสน์

ประธานที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.จิรวัฒน์ พิระสันต์

กรรมการที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.จิราภรณ์ สถาปนะวรรธนะ

ประเภทสารนิพนธ์ : วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ไทยศึกษา) มหาวิทยาลัยนเรศวร 2548

บทคัดย่อ

การศึกษาจิตรกรรมฝาผนังเรื่องรามเกียรติ์ ที่ปรากฏอยู่ในอุโบสถวัดราชบูรณะ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาองค์ประกอบของจิตรกรรมฝาผนัง เรื่อง รามเกียรติ์ ตามลักษณะเรื่องราว รูปทรง และหลักวิธีการเขียนภาพจิตรกรรมฝาผนัง เพื่อศึกษา วัฒนธรรมที่ปรากฏในงานจิตรกรรมฝาผนัง เรื่องรามเกียรติ์ วิธีการศึกษาผู้วิจัยได้ดำเนินการ ศึกษาเชิงคุณภาพ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีการศึกษาจาก ภาคสนามด้วยการสังเกต บันทึกภาพและคัดลอกภาพจิตรกรรมฝาผนัง สัมภาษณ์แบบไม่มี โครงสร้างแล้วนำข้อมูลที่ได้มาจัดหมวดหมู่ วิเคราะห์ตามความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า แล้วนำเสนอผลการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์

ผลการศึกษาพบว่า

Į.,

จิตรกรรมฝาผนังเรื่องรามเกียรติ์ ที่ปรากฏอยู่ในอุโบสถวัดราชบูรณะ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ภาพจิตรกรรมนี้เป็นฝีมือของช่างพื้นบ้านที่รับอิทธิพลจากภาพรามเกียรติ์รอบ ระเบียงวัดพระศรีรัตนศาสดาราม (วัดพระแก้ว) กรุงเทพมหานคร ในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น การที่ช่างเขียนนำเรื่องรามเกียรติ์มาเขียนไว้เพื่อเป็นการเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ไทย

การจัดองค์ประกอบของภาพ มีลักษณะของภาพแบบการวางกลุ่มของภาพแสดงเรื่อง เป็นตอนๆ ต่อเนื่องกัน ข่างเขียนจะใช้พื้นที่ว่างเป็นข่องไพ่หรือใช้แนวต้นไม้ ภูเขา ฯลฯ เป็นแนว แบ่งกลุ่มภาพได้ไม่ติดกันแต่ต่อเนื่องกัน สีที่นิยมใช้ข่างเขียนจะนำสีของวรรณะเย็น ได้แก่ สีคราม สีฟ้า สีเขียว และสีน้ำตาล ส่วนสีของวรรณะร้อน ได้แก่ สีแดง และสีล้ม เป็นต้น

การเขียนจิตรกรรมฝาผนังเรื่องรามเกียรติ์ได้สะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมไทย และ วัฒนธรรมทางตะวันตกในอดีต ทางด้านต่าง ๆ เช่น ด้านความเชื่อและศาสนา ด้านการสร้างที่ อยู่อาศัย ด้านการแต่งกาย ด้านการประกอบอาชีพ ด้านการคมนาคม ด้านการละเล่นและกีฬา และอิทธิพลทางวัฒนธรรมของชาวต่างชาติที่เข้ามามีบทบาทในประเทศไทย เป็นต้น Title : A STUDY OF THE RAMAYANA MURAL PAINTINGS OF THE

UBOSOT OF WAT RAJABURANA, PHITSANULOK

Author : Phra Khwanchai Sriamornsat

Major Adviser : Assoc. Prof . Dr. Jiraporn Stahanawattana

Adviser : Assoc. Proj . Dr. Jirawat Phirasant

Type of thesis : Master of Arts Degree in Thai Studies

(M.A. in Thai Studies), Naresuan University, 2005

Abstract

A study of the Ramayana mural paintings of the ubosot of Wat Rajaburana, Phitsanulok has its aims to study the components of the paintings comprising of theme, form, and method, and to study Thai culture appeared on the paintings. The methodology of the research is qualitative by collecting data from many sources like documents, related research works, including field works with techniques of observations, taking photos, copying, and interviewing. Selected data is analyzed according to the aims of the study which is presented by analytic descriptions.

The results are the followings:

The Ramayana mural paintings are the works of local craftsmen whose skills had been under the influences of the Ramayana mural paintings of Wat Phrakao in the early Bangkok period. The study of Ramayana was depicted in order to honor Thai kingship at that time.

The components of the paintings are set up with groups according to the theme of the Ramayana consequently. Each set of the paintings has been seen clearly by space of plains, trees, and mountains. Colors are used with two tones; the cold colors are indigo, blue, green, and brown, and the warm colors are red and orange, ect.

The paintings had reflected both Thai culture and Western culture in the past such as beliefs, religions, housing, dressing, jobs, communications, plays, and sports, including the roles of the foreigners in Thailand.

